

Datum **8 december 2020**
Kenmerk **20.0007515**
Inlichtingen **Simon Miske**
Telefoon **(035) 6926444**
Onderwerp **Reactienota RES Noord-Holland
Zuid**

Gemeenteraden
Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren,
Weesp en Wijdemerem

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren we u over de vervolgstappen naar de RES 1.0 met speciale aandacht voor:

- De Reactienota 'Op weg naar RES 1.0'
- De wijzigingen van de zoekgebieden in de deelregio Gooi en Vechtstreek
- Thematafels
- Concretisering zoekgebieden en participatie
- Stand van zaken Regionale Structuur Warmte (RSW)
- Terugblik dialoogsessie 4 november

Reactienota Noord-Holland Zuid 'Op weg naar RES 1.0'

Van april tot en met september konden betrokkenen (o.a. bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties) en volksvertegenwoordigers reageren op de conceptversie van de Regionale Energie Strategie (de concept-RES). Betrokkenen konden via een digitale consultatie hun reactie geven en volksvertegenwoordigers konden hun wensen en bedenkingen meegeven via het democratische proces.

De betrokkenheid bij de RES blijkt uit de diverse reacties:

- Er zijn ruim 120 reacties ontvangen via de site van de energieregio op de concept-RES.
- Een aantal partijen heeft alternatieve zoekgebieden aangedragen.
- Staatsbosbeheer heeft de mogelijkheden en onmogelijkheden van grootschalige opwek met zonnepanelen en windenergie op hun grondgebied aangegeven.
- De Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO) heeft een aanbod gedaan vanuit de agrariërs.
- De Natuur en Milieufederatie Noord-Holland heeft met een aantal natuurorganisaties een tweetal kaarten ingebracht met daarop hun visie op de locaties voor opwek van hernieuwbare energie.

Daarnaast hebben alle gemeenteraden, de Provinciale Staten en de algemeen besturen van de waterschappen wensen en bedenkingen meegegeven op de concept-RES. Veelal zijn de suggesties en zorgen vanuit de gemeenschap hierin meegenomen. De stuurgroep van de energieregio Noord-Holland Zuid heeft dit geluid overgenomen in de Reactienota Noord-Holland Zuid 'Op weg naar RES 1.0'. Dit is een belangrijke tussenstap op weg naar een uitvoerbare en gedragen energiestrategie voor de regio.

Deze tekst in deze brief is met zorg samengesteld. Soms staan in de brief links naar externe websites. Regio Gooi en Vechtstreek is niet verantwoordelijk of aansprakelijk voor de inhoud van deze websites. Lees ook onze [privacyverklaring](#).

De Reactienota Noord-Holland Zuid 'Op weg naar RES 1.0' leidt tot:

- Tekstuele veranderingen voor de RES 1.0 ten opzichte van de concept-RES, zoals het toevoegen van onderwerpen of aanvullingen en verbetering van bestaande teksten.
- Veranderingen op de kaart met zoekgebieden.
- Additionele onderzoeksvragen (thematafels).

Het college heeft de reactienota op 15 december jl. behandeld. De reactienota is voor kennisgeving aangenomen en het college zal het betrekken bij de verdere uitwerking van de RES 1.0.

De reactienota is als bijlage toegevoegd aan deze brief.

De wijzigingen van de zoekgebieden in de deelregio Gooi en Vechtstreek

Op basis van de wensen en bedenkingen en reacties in de Gooi en Vechtstreek zijn de volgende zoekgebieden aangepast:

- De zoekgebieden Gooimeer en Aetsveldsepolder, afslag 33 A27 en Stichtsebrug komen in de RES 1.0 te vervallen.
- Het gebied gelegen tussen het wegdek en de geluidswal, langs de A27, ter hoogte van de wijk Blaricummeent wordt als extra zoekgebied voor zonnepanelen toegevoegd aan de RES 1.0.
- Het initiatief van de Vereniging Naarderwoonbos wordt als te concretiseren zoekgebied opgenomen in het plan van aanpak om te komen tot de RES 1.0. De verwachting is dat het daarmee een plek krijgt in de RES 1.0
- De wens 'geen zoekgebieden voor zonne- en windenergie in gebieden in of grenzend aan beschermde natuurgebieden' wordt overgenomen voor zover het om zoekgebieden in de gemeente Huizen gaat.

Vervolgstappen tot RES 1.0

Het vrijgeven van de reactienota is een tussenstap richting de RES 1.0. Naast de aanpassingen die in de reactienota zijn opgenomen, is nog een aantal vervolgstappen van invloed op de inhoud van de RES 1.0:

- De uitkomsten van thematafels.
- De concretisering van de zoekgebieden (nader onderzoek, participatie met belanghebbenden).
- De vertaling van de inzichten uit de zienswijze van Liander.
- De doorrekening van het Planbureau voor de Leefomgeving, het advies van de Commissie m.e.r. en het advies van NP RES uitgaande van de concept-RES (oplevering uiterlijk 1 februari 2021).

Alle vervolgstappen worden hierna verder toegelicht.

Thematafels

Voor onderwerpen waarover nog geen besluit kan worden genomen, omdat nog niet alle kennis of informatie vergaard is, of waarvoor nog afstemming moet plaatsvinden, worden zogenoemde thematafels ingericht. In deze maanden (oktober 2020 t/m januari 2021) worden deze georganiseerd over de volgende onderwerpen:

1. Ontwikkelprincipes zonne- en windenergie
2. Energietransitie: kansen voor agrariërs
3. Ruimtelijke samenhang
4. RES in uitvoering (lokaal eigendom, stimulerend beleid)
5. Jongeren aan tafel
6. Warmte uit water (warmte, TEO, TEA, TED)
7. Energie-infrastructuur
8. Innovaties

Aan deze thematafels worden onderwerpen inhoudelijk verder verkend, samen met verschillende inhoudelijke experts en betrokken partijen in het RES-proces. De (tussentijdse) uitkomsten hiervan worden verwerkt in de RES 1.0. Daarnaast is de uitkomst van de thematafels input voor de verdere concretisering van de zoekgebieden.

Jongeren aan tafel

Door jongeren een stem te geven wordt bijgedragen aan het toekomstbestendig maken van de RES. Want het overgrote deel van de energietransitie zal plaatsvinden in de werkende levens van mensen die nu jong zijn.

Tijdens de thematafel wordt jongeren gevraagd zich uit te spreken over de dilemma's die ook op de andere thematafels besproken worden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de relatie grootschalige opwek van hernieuwbare energie en natuur, landschap en leefbaarheid. De RES-organisatie organiseert dit samen met RES Noord-Holland Noord, [Jong RES](#), de [Participatiecoalitie Noord-Holland](#) en de provincie Noord-Holland.

Daarnaast is ook een landelijk onderzoek gedaan naar de mening van jongeren over windmolens en zonnevelden, meer informatie hierover vindt u [hier](#).

Deelnemen aan thematafels

Meer informatie over de thematafels vindt u op de [website](#). Wilt u als toehoorder aanwezig zijn bij één van de thematafels? U kunt dit aangeven bij de aangegeven contactpersoon op de website of bij de RES contactpersoon van gemeente X (**het mailadres van de RES-ambtenaar van de gemeente hier opnemen**).

Concretisering zoekgebieden en participatie

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het nader onderzoeken en concretiseren van de zoekgebieden voor zonne-energie en/of windenergie. Hierbij worden inwoners en andere belanghebbenden betrokken. Dit is maatwerk en de uitvoering en het niveau van participatie is daardoor verschillend. Ook is de prioritering van de zoekgebieden verschillend.

Voor een aantal zoekgebieden wordt al gestart met de concretisering. De uitkomsten hiervan worden verwerkt in de RES 1.0. Andere zoekgebieden vragen meer tijd om nader te onderzoeken en worden in de RES 2.0 concreter uitgewerkt. Ook worden nieuwe mogelijkheden en initiatieven, die bijvoorbeeld uit de wensen en bedenkingen naar voren zijn gekomen, verder onderzocht. Voorbeelden hiervan zijn een initiatief bij de wijk Naarderbos in Naarden voor een zonnegeluidswal en een zoekgebied voor zon langs de A27, ter hoogte van de wijk Blaricummeent. De concretisering van de zoekgebieden loopt door na de vaststelling van de RES 1.0. In de RES 1.0 wordt de tussenstand van dat moment aangegeven.

Aanbevelingen Liander

Naast de ontvangen reacties heeft Liander voor de deelregio's in Noord-Holland Zuid een aantal concrete aanbevelingen opgesteld om de systeemefficiëntie (betaalbaarheid en haalbaarheid) te vergroten. Het gaat onder meer om:

- Het combineren van zonne- en windenergie op één locatie.
- Gericht investeren in zon-op-dak: daar waar opgewekte energie zoveel mogelijk direct kan worden gebruikt.
- Het clusteren van zoekgebieden in nabijheid van (onder-)stations om duurzame opwek sneller aan te kunnen sluiten.

Deze aanbevelingen worden meegenomen en, indien mogelijk, meegewogen in de nadere concretisering van de zoekgebieden. De aanbevelingen van Liander vindt u op de [website](#).

Regionale Structuur Warmte

Voor de paragraaf over de Regionale Structuur Warmte (RSW) geldt dat de RES 1.0 een aanscherping van de concept-RES wordt. De RSW zorgt voor vroegtijdige afstemming over warmtebronnen met een bovengemeentelijke potentie op regionaal niveau en helpt gemeenten bij het maken van afspraken. De gemeenten kunnen op basis van deze informatie bovengemeentelijke warmtebronnen meenemen in de Transitievisie Warmte (TVW).

De concept-RSW geeft inzicht in de omvang en beschikbaarheid van mogelijke warmtebronnen met bovengemeentelijke potentie (zoals geothermie, restwarmte en aquathermie), de verbinding tussen warmtevraag en warmteaanbod, benodigde energie-infrastructuur en de positie van gemeenten in de warmtetransitie.

Deze informatie wordt verwerkt tot een set van afspraken, een ordening van de verschillende aspecten die van belang zijn voor de afweging door betrokken partijen. Deze afspraken kunnen als leidraad worden gebruikt voor het gesprek over toedeling van (toekomstige) bovengemeentelijk warmtebronnen. De betrokken partijen kunnen hiermee afwegen waar en hoe bovengemeentelijke warmtebronnen kunnen worden ingezet. Op dit moment zijn er geen bovengemeentelijke warmtebronnen in beeld voor de regio Gooi en Vechtstreek.

Gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek zijn nu bezig met het opstellen van een Transitievisie Warmte (TVW). Naar verwachting wordt deze net na het zomerreces 2021 aan u als raad voorgelegd ter behandeling. De inhoud van de TVW bevat belangrijke informatie voor de RSW. Omdat dit qua planning niet op elkaar aansluit zal dit een plek krijgen in de RES 2.0.

Op dit moment bevindt de warmtetransitie zich regionaal en lokaal nog overwegend in de fase van beleidsvorming (RES, RSW en TVW). De komende jaren zal het accent verschuiven naar beleidsuitvoering.

Sturing op de RSW 1.0 ligt bij de Stuurgroep RES Noord-Holland Zuid (NHZ). De stuurgroep is verantwoordelijk voor het proces om tot afstemming te komen over het bovenregionale deel. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de lokale inhoud en de uiteindelijke lokale goedkeuring. De uiteindelijke RSW 1.0 paragraaf wordt daarmee als onderdeel van de RES 1.0 aangeboden ter besluitvorming aan de colleges en de besturen.

Doorrekening Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)

De concept-RES is op 6 oktober aangeboden aan het Nationaal Programma RES. In de bijlagen van de concept-RES zijn alle ontvangen reacties, alternatieve plannen en visies en wensen en bedenkingen van de raden, provincie en waterschappen toegevoegd. Het Planbureau voor de Leefomgeving maakt een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de 30 concept-RES'en. Het PBL verwacht voor het eind van dit jaar de eerste inzichten te kunnen delen met de regio's zodat de aanbevelingen kunnen worden meegenomen in het proces naar de RES 1.0. Uiterlijk 1 februari wordt de analyse van alle concept-RES'en door PBL openbaar gemaakt.

Advies Commissie m.e.r.: Besteed aandacht aan de samenhang tussen de zoekgebieden

De RES Noord-Holland Zuid is, samen met energieregio Noord-Holland Noord en energieregio's in Gelderland, Zuid-Brabant en Zuid-Holland, pilotregio geweest voor de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.). De Commissie m.e.r. heeft haar advies gereed en concludeert: 'De RES-regio's Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid beschikken over een systematisch opgebouwde concept-Regionale Energiestrategie (concept-RES) met goede en gedegen milieu-informatie. Er ligt een goede basis om de stap naar de RES 1.0 te maken en voor latere milieueffectrapportages.' Zij adviseert om bij de verdere uitwerking aandacht te besteden aan de samenhang tussen de zoekgebieden voor hernieuwbare energie (zon en wind). [Lees hier het advies.](#)

Het advies van de commissie MER wordt verwerkt in het vervolg naar de RES 1.0.

Terugblik Dialoogsessie 4 november

Op 4 november gingen circa 50 volksvertegenwoordigers uit Noord-Holland met elkaar in gesprek over hun rol in het proces van de Regionale Energiestrategie. Er werd teruggeblikt op het proces tot aan de concept-RES. Is er voldoende gelegenheid geweest om de rol als volksvertegenwoordiger in te kunnen vullen? En wat leert dit ons voor het vervolgproces, richting de RES 1.0 en verder? In [dit document](#) vindt u een korte samenvatting van het gesprek. Hierin zitten voor zowel volksvertegenwoordigers als de programmaorganisatie adviezen om mee te nemen naar het proces tot vaststelling van de RES 1.0. Ook kunt u de bijeenkomst terugkijken via [deze link](#).

Meer informatie over de positie van gemeenteraden, Provinciale Staten het en de algemeen besturen van de waterschappen vindt u in de brochure '[Regionale Energiestrategieën en besluitvorming](#)' van het Nationaal Programma RES.

Blijf op de hoogte

Website www.energieregionhz.nl

Op de website vindt u veruit de meeste informatie overzichtelijk op één plek bijeengebracht. Uiteraard de [concept-RES](#), alsmede een verkorte versie van de concept-RES, daarnaast is er een filmpje met toelichting op de concept-RES en zijn de kaarten beschikbaar. Veel achtergrondinformatie en aanvullend kaartmateriaal is hier tevens beschikbaar. Ook hebben wij een [speciale pagina](#) voor u gemaakt met informatie over het proces en uw rol daarin als volksvertegenwoordiger.

Nieuwsbrief

Maandelijks publiceert Energieregio NHZ een nieuwsbrief, daarvoor kunt u zich [hier](#) inschrijven. Reeds verschenen nieuwsbrieven vindt u op dezelfde pagina onder het aanmeldformulier.

Gelegenheid tot stellen van vragen

Op de website kunt u [online](#) technische vragen stellen. Ook vindt u er een geanonimiseerd overzicht van reeds gestelde [vragen en antwoorden](#).

LinkedIn en Twitter:

Volg ons op [LinkedIn](#) en [Twitter](#) voor actuele informatie.

Met vriendelijke groet,

<naam wethouder>